

PREVEX: Novo poglavlje u BCBP-ovom istraživanju nasilnog ekstremizma

Datum
feb. '20.
04.

Zašto neke zajednice imaju više šanse da iskuse nasilni ekstremizam od drugih jedno je od glavnih pitanja projekta PREVEX, u kojem je Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) jedan od partnera. Učesnici su se okupili povodom početka projekta u Centre for European Policy Studies (CEPS) u Briselu, 3-4. februara 2020. godine.

Istraživači iz celog sveta koji učestvuju u projektu sastali su se u Briselu kako bi razgovarali o tome kako PREVEX može da poboljša razumevanje nasilnog ekstremizma. **Programski direktor BCBP Predrag Petrović** deo je grupe istraživača koji dolaze iz različitih disciplina, sa kompetencijama i bogatim iskustvom u regionima i na teme koje su predmet istraživanja.

„BCBP tim je istraživao pokretače radikalizacije i nasilnog ekstremizma u Srbiji. Kroz ovaj projekat u većoj meri ćemo se fokusirati na to kako pojačati otpornost u lokalnim zajednicama,“ objasnio je **Petrović**.

Pored diskusija o projektu, održan je i javni događaj pod nazivom „Prevenција nasilnog ekstremizma na Balkanu i u MENA regionu“. Bio je to važan korak za uključivanje donosioca odluka, akademske zajednice i šire javnosti od samog početka projekta, pružajući istraživačima jedinstvenu priliku da dobiju povratne informacije.

Kari M. Osland iz NUPI-ja prezentovala je ključna pitanja za PREVEX.

„Kako to da su dva dečaka, koji su odrasli u istom kvartu u teškim životnim uslovima, išli u istu školu, imali slično odrastanje, a jedan je radikalizovan i postao strani borac, dok drugi radi u istoj fabrici kao i njegov otac? Ovo je pitanje u osnovi PREVEX-a - zašto se ljudi koji žive u okruženjima koja podstiču nasilje odluče da ne budu deo njega,“ naglasila je **Osland** na događaju.

Trenutna slabost istraživanja o nasilnom ekstremizmu je ta što je lakše objasniti zašto se ljudi okreću nasilju i uzimaju oružje nego zašto to ne čine. **Morten Boas** iz NUPI-ja je objasnio da PREVEX delimično to preokreće, istražujući zašto neke zajednice pokazuju mnogo veću otpornost na nasilne ekstremne ideologije od drugih.

Uporedno mapiranje preventivnih strategija koje su usvojile EU i drugi ključni akteri, kao i identifikacija naučenih lekcija i sugestija na koji način proširiti najbolje prakse jedan je od glavnih ciljeva projekta. **Djallil Lounnas** sa Univerziteta Al Akhavain objasnio je da su neke zemlje Severne Afrike izabrale put represije, dok su druge pošle od toga da represija ne funkcioniše.

„Najviše možemo da naučimo od zemalja koje ne pribegavaju represiji,“ smatra **Lounnas**.

Niagalé Bagayoko iz Afričke mreže sektora bezbednosti i **Edina Bećirević** iz Atlantske inicijative ukazale su na važnost istraživanja različitih oblika ekstremizma. Bagayoko je naglasila da iako su džihadističke grupe sastavni deo nasilnog diskursa i dinamike sukoba, za PREVEX je važno da sagleda kako drugi nedržavni akteri, kao što su grupe za samoodbranu, samoorganizovane milicije i kriminalne mreže doprinose nasilnom ekstremizmu.

„Takođe moramo obratiti pažnju na etno-nacionalistički nasilni ekstremizam u slučaju Balkana“, upozorila je **Bećirević**.

Andréas Hatzidiakos iz (EEAS) je pružio zanimljive uvide iz perspektive EU o znanju koje donosioci odluka već imaju, i koje im je potrebno. Ukazao je na činjenicu da je EU novi akter u oblasti borbe protiv terorizma, koje je do sada bilo isključivo u rukama zemalja članica.

„Trenutno postoji snažan fokus na dijalogu i razmeni najboljih praksi sa partnerskim zemljama kako bi se međusobno pomagale. Ovo takođe treba da osigura odgovornost lokalnih vlasti - dok se EU suočava sa mnogim istim problemima kao i partnerske zemlje, to ne znači da EU ima sve odgovore,“ zaključio je Hatzidiakos.

U naredne 3 godine PREVEX će istraživati slučajeve pojavljivanja i izostanka nasilnog ekstremizma u komparativnoj perspektivi, sprovodeći dubinske studije slučaja na Balkanu i širem u regionu MENA, uključujući Sahel.

Ovaj trogodišnji projekat je finansiran od strane EU programa za istraživanje i inovacije Horizon 2020 (Grant Agreement: 870724). Za više informacija, posetite: prevex-balkan-mena.eu